

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel M¼d¼rl¼Đ¼

T¼rkiye

Asma Genetik Kaynakları

Grapevine Genetic Resources of Turkey

Dr. Yılmaz BOZ
Tamer UYSAL
Ahmet Semih YAŞASIN
Dr. Arzu G¼ND¼Z
G¼rkan G¼venç AVCI
Mehmet SAĞLAM
Turgay KIRAN
Lerzan ÖZT¼RK

Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu
Tekirdag Viticultural Research Station

ÖNSÖZ

Ülkemiz, dünya bağcı ülkeleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Yerkürenin bağcılık için en uygun iklim kuşağı üzerinde bulunan Türkiye, asmanın anavatan bölgeleri arasında olup, binlerce yıldır yapılan bağcılık dolayısıyla çok eski ve köklü bir geçmişe sahiptir. Asmanın kültüre ilk alındığı merkez durumunda olan Anadolu, çok zengin bir asma genetik potansiyeline sahiptir.

Anadolu’da bağcılığın ve şarap kültürünün binlerce yıllık bir geçmişi olduğu, arkeolojik kazılardan elde edilen bağcılık ve şarapçılık kültürüne ait çok eski belgeler, malzemeler bağ yetiştirme, bağcılığın teşviki ve korunması ile ilgili doküman ve bilgilerle de kanıtlanmış bulunmaktadır. Asmanın Anadolu’da büyük bir form zenginliği göstermesi de bağcılığın ilk olarak bu bölgede başladığını ve buradan yayıldığını göstermektedir.

Belgelere dayalı bağcılık tarihi, Anadolu’da bulunan uygarlıklarla iç içe olmuştur. Anadolu Medeniyetleri tarihi incelendiğinde, hemen her devrede üzüm ve ürünlerinin önemli olduğu görülmektedir. Bu denli zengin tarihi bir bitkinin yayıldığı alan ve form zenginliğinin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması büyük önem arz etmektedir.

Türkiye’nin bu zenginliği, 1960’lı yıllarda planlanan bir ülkesel projeyle ortaya çıkarılmaya başlanmış ve günümüzde ülkemiz asma genetik kaynağının tamamına yakını kayıt altına alınmıştır. Kurum çalışmaları ile ülkede yetiştirilen 1200 kadar yerel üzüm çeşidinin koleksiyonu yapılmış ve **Türkiye Asma Genetik Kaynakları Milli Koleksiyonu** oluşturulmuştur. 1971 yılından başlayan toplama çalışmaları, eksiklerin tamamlanması ve mevcut koleksiyonun korunması amacıyla halen devam etmektedir.

Bu kataloğun ülkemiz bağcılığına ve ulusal asma genetik kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanmasına katkı sağlayacağını umuyorum.

Doç. Dr. Masum BURAK
Genel Müdür

PREFACE

Turkey is one of the main grape producing countries due to being located on one of the best suitable land and climatic area of the world. It is the first country that grapevine cultivated, therefore, has an ancient viticulture heritage and quite large grapevine gene potential. So Anatolia has been considered as among the rich grape genetic centres.

The archaeological findings have also proved that Anatolia has a very old history of viticulture and viniculture. There are abundant documents outlining the knowledge and tools about viticulture in so many papers on Anatolian Civilisations.

In order to conserve and sustainable use of this huge heritage a national project was started in the 1960s to reveal the richness of Turkey, and today almost all of the grape genetic resources of our country have been recorded. The collection of 1200 grape varieties has been established and Turkish National Grapevine Genetic Reserve is created as a result of this institute leading project.

The collection, conservation and characterisation studies started in 1971 is still being continued to preserve existing collection and to complete the missing materials.

I hope this catalogue will contribute to national and international viticulture and sustainable use of grape genetic resources.

Assoc. Prof.Dr. Masum BURAK
Director General

SUNUŞ

Dünya bağcılığında önemli bir yere sahip ülkemizin bağcılığı tarihsel bir geçmişe sahiptir. Asmanın anavatanları arasında olan Anadolu’da binlerce yıldır yapılan yetiştiricilik çok büyük asma form zenginliğini doğurmuştur. Geçmişten gelen bu zenginlik zaman zaman azalmaya yüz tutmuş olsa da mevcut duruma bakıldığında ülkemiz dünya asma genetiğinin çok önemli bir kısmını teşkil etmektedir. Asma, Türkiye’de hemen her yerde yetiştirildiğinden çok zengin ve değişik özellikler içeren yerel çeşit/tip oluşmuştur. Bu çeşit ve tiplerin tespit edilmesi, muhafazası, tanımlanması ve genetik stok olarak uygulamaya konulması büyük bir öneme haizdir. Bu kaynağı öncelikle tespit etmek, toplamak ve koruyup gelecek kuşaklara sürdürülebilir bir şekilde aktarmak ülke ve dünya bağcılığına yapılacak büyük bir hizmet olacaktır. Bu fikirden hareketle Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu tarafından 1960’lı yıllarda başlayan çok kapsamlı bir çalışmanın sonucunu görmenin mutluluğunu yaşamaktayız.

Ülkemizin yaygın üzüm yetiştiriciliği yapılan bölgelerinden başlamak üzere il, ilçe, köy ve mezralara varıncaya kadar bağ alanları tespit edildikten sonra ilgili Tarım Kuruluşlarıyla koordineli çalışmalar yapılarak arazi bazında asma tiplerinin aşı kalemlerinin alınmasıyla Kurum arazisindeki tesis edilen koleksiyon bağına aktarılmıştır. Bu şekilde koruma altına alınan asma tipleri üzerinde ampelografik çalışmalar yürütülmüş ve tanımlamaları yapılmıştır.

Çok uzun bir zaman periyodunda özverili, titiz bir çalışmanın ürünü olan bu eserin meydana gelme aşamaları kronolojik olarak aşağıda özetlenmiştir.

1965 yılında projeye başlanmış olup 1969 yılına kadar envanter çalışmaları yapılmıştır.

1970-1971 yıllarında arazi hazırlığı ve anaç dikimlerine başlanmıştır.

1972 yılında Marmara Bölgesi Trakya yöresine dahil illerden Tekirdağ ve Çanakkale bağ sahaları gezilerek çeşitler tespit edilmiştir.

1974 yılında survey çalışmalarına başlanmış Ege, Marmara, Trakya ve Batı Karadeniz bölgelerindeki incelemeler sonucunda 421 çeşit belirlenmiş ve 303 adedi Kuruma getirilmiştir.

1975-1976 yıllarında Doğu Karadeniz Bölgesinde 108 adet ve Akdeniz Bölgesinde 193 adet üzüm çeşidi belirlenmiştir.

1977 yılında Orta Anadolu Bölgesine gidilmiş 164 adet üzüm çeşidi belirlenmiştir.

1979 yılında Güney Doğu Anadolu Bölgesi surveyleri başlanmıştır.

1981 yılında gidilen bölgelerden 977 çeşit tespit edilmiş ve yılsonuna kadar bunlardan 791 çeşidinin aşısı yapılmıştır.

1982 yılında Tekirdağ ve Çanakkale illerindeki eksik çeşitler tamamlanmaya çalışılmıştır. Verim çağına gelmiş üzüm çeşit/tiplerinde Ampelografi çalışmalarına başlanmıştır.

1983 yılında Kahramanmaraş, Gaziantep, Adıyaman, Urfa, Mardin, Siirt, Diyarbakır, Kırklareli ve Edirne illerine gidilerek üzüm çeşitleri işaretlenmiştir. Bursa, Balıkesir illerine ait üzüm çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmaya başlanmıştır.

1984 yılında İstanbul, Kocaeli, Çankırı, Yozgat, Sivas, Erzincan, Tunceli, Elazığ, Malatya, Kayseri illerine gidilerek 126 mahalli üzüm çeşidi belirlenmiştir. Çanakkale, Bilecik illerine ait çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmaya başlanmıştır.

1985 yılında verime yatmış Çanakkale, Edirne, Kastamonu, Sinop ve Sakarya illerine ait 52 üzüm çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmaya başlanmıştır. Kocaeli iline gidilerek eksik çeşitler tamamlanmıştır.

1986 yılında daha önce işaretlenen çeşitlerden kalemler alınmıştır. Ankara, Sakarya, Çanakkale, Manisa, Denizli illerine ait 55 üzüm çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmaya başlanmış ve resimleri çekilmiştir.

1987 yılında bazı illerden yeterli sayıda kalem elde edilemediği için Çankırı, Yozgat Kayseri ve Sivas illerine tekrar gidilmiş aşı kalemleri alınmıştır. Denizli, Muğla ve Ankara illerine ait 56 üzüm çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmaya başlanmıştır.

1988 yılında bir önceki yıl alınan kalemlerin aşısı yapılarak araziye dikimi sağlanmıştır. Afyon, Kütahya, Muğla ve Ankara illerine ait 73 üzüm çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmaya başlanmıştır. Bu yıla kadar 58 ile gidilmiş ve 1253 çeşit üzüm tespit edilmiştir.

1989 yılında İzmir Menemen Zir. Araş. Ens.'den eksik 47 çeşit aşı kalemi alınmıştır. Konya, Çanakkale, Artvin, Rize, Eskişehir ve Gümüşhane illerine ait 84 üzüm çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmaya başlanmıştır.

1990 yılına kadar toplam 409 çeşidin ampelografisi tamamlanmıştır. Antalya, Isparta, Burdur, Ankara, Çanakkale illerine ait 41 üzüm çeşidinin ampelografik özellikleri çıkarılmaya başlanmıştır. Almanya'da düzenlenen 5. Uluslararası Bağcılık Sempozyumundaki ampelografi metodu kabul edilmiş UPOVdan OIV'ye geçiş olmuştur.

1991 yılında Antalya, Isparta, Burdur, Bolu, Çanakkale ve Zonguldak illerine ait 41 üzüm çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmaya başlanmıştır.

1992 yılında OIV metoduna göre Antalya, Kocaeli, Kırşehir ve Zonguldak illerine ait 43 üzüm çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmıştır. Daha önceki yıllarda incelenen 89 çeşidin herbaryumu yapılmıştır. Ankara, Tokat, Erzincan, Kars ve Erzurum illerine gidilmiş çeşitler belirlenmiş ve kalem alımı yapılmıştır. Bu yıla kadar 534 çeşidin incelemesi bitmiş, 409 çeşidin eski metoda göre, 125 çeşidin ise OIV göre ampelografisi yapılmıştır.

1993 yılında OIV metoduna göre Antalya, Edirne, Kırklareli, Adana illerine ait 49 üzüm çeşidinin ampelografik özellikleri çıkarılmıştır. Toplam 583 çeşidin ampelografisi tamamlanmıştır.

1994 yılında OIV metoduna göre Adana ve Hatay illerine ait 29 üzüm çeşidinin ampelografik özellikleri çıkarılmıştır. Toplam 612 çeşidin ampelografisi tamamlanmıştır.

1995 yılında OIV metoduna göre Adana ve Hatay illerine ait 43 üzüm çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmıştır. Toplam 655 çeşidin ampelografisi tamamlanmıştır.

1996 yılında 409 UPOV, 448 OIV olmak üzere toplam 857 çeşidin ampelografisi tamamlanmıştır.

1997 yılında Çankırı, Kayseri, Ankara, Sivas, Tokat, Adıyaman, Çanakkale, Denizli, Edirne, Kırşehir, Manisa, Erzincan, Muğla, Tekirdağ, Balıkesir, Yozgat, Çorum, Malatya, Mardin ve Bursa illerine ait 187 üzüm çeşit/tiplerinin ampelografik özellikleri çıkarılmıştır.

1998-2000 yılında mevcut koleksiyon bağının yenilenmesi amacıyla 450 çeşidin oluşturulacağı yeni koleksiyon bağı tesisi için Amerikan asma anacı dikimleri yapılmış, illere ait ampelografik özelliklerinin çıkarılmasına devam edilmiştir.

2001 yılında, anaçları dikilen yeni koleksiyon bağında 450 çeşidin yongalı göz aşısı ile aşılı yapılmıştır. Ampelografik özelliklerinin çıkarılmasına devam edilmiştir.

2002 yılında, yeni koleksiyon bağına toplam 398 çeşidin aktarılmıştır. 174 genetik kaynağın aşılı fidanları üretilmiştir. Çeşitlerin resimleme ve tanımlamalarına devam edilmiştir.

2003 yılında, yeni aktarılan çeşit sayılarıyla toplam aktarılan çeşit sayısı 859 olmuştur. Daha önce gidilip alınamayan çeşitlerden Diyarbakır 7, Bitlis 7, Van 11, Karabük 7 ve Bartın'dan 4 üzüm çeşidi tespit edilmiştir.

2004 yılında, önceki yıl tespit edilen çeşitlerin kalemli alınmış ve aşılı fidanları üretilmiştir. Tanımlamada eksiklerin giderilmesi çalışmaları yapılmıştır.

2005-2006 yılında, Çoruh vadisinde asma çeşit tespitleri yapılmış toplam 60 çeşit 2006 yılının ilk aylarında aşı kalemli alınmış ve aşılı fidanları üretilmiştir. Tanımlamada eksiklerin giderilmesi çalışmaları yapılmıştır.

2007 yılında, yeni tesis edilen koleksiyon bağında eksiklerin tamamlanmasıyla aynı kurumda dublike bağ oluşturulmuştur.

2008 yılında, Muğla ilinde 46 yeni üzüm tipi tespit çalışmaları yapılmıştır. "Türkiye Asma Genetik Kaynakları Örnek Katalogu" hazırlanmış, projenin ara sonuç raporu tamamlanmıştır. Projede moleküler tanımlama yapabilmek üzere Biyoteknoloji Laboratuvarı kurulumu çalışmaları başlatılmıştır.

2009-2008 yıllarında Türkiye Asma Koleksiyon Bağı tamamlanmış, yıllar boyu alınan değerler üzerinde çalışılmış ve projenin ara sonuç raporu yazılmıştır. "Türkiye Asma Genetik Kaynakları Katalogu" hazırlanarak basım aşamasına getirilmiştir.

Türkiye bağcılığında çok önemli bir yer teşkil eden Asma Genetik Kaynaklarının ortaya çıkarılmasında görev alan değerli araştırmacıların projedeki çalışma süreleri ve aldıkları görevler aşağıda gösterilmiştir.

Salih İNAL	(1965-1981)	Proje Lideri
Yusuf DEMİRBÜKER	(1965-1980)	Yardımcı Araştırmacı
Ahmet ÇALIŞKAN	(1969-1974)	Yardımcı Araştırmacı
Cemal BARIŞ	(1969-1981)	Yardımcı Araştırmacı
	(1982-1991)	Proje Lideri
Hilmi ERYILDIZ	(1970-1993)	Yardımcı Araştırmacı
Ersan KOCAMAZ	(1972-1981)	Yardımcı Araştırmacı

TÜRKİYE ASMA GENETİK KAYNAKLARI

Grapevine Genetic Resources of Turkey

Cemil SARIFAKIOĞLU	(1975-1980)	Yardımcı Araştırmacı
Dr. Seyfi ÖZİŞİK	(1975-1992)	Yardımcı Araştırmacı
Dr. Erkal GÖKÇAY	(1980-1986)	Yardımcı Araştırmacı
Hüseyin BAYRAKTAR	(1981-2003)	Yardımcı Araştırmacı
Özay BÜYÜKTALAŞ	(1982-1991)	Yardımcı Araştırmacı
	(1992-1993)	Proje Lideri
Nevin KEBELİ	(1984-1991)	Yardımcı Araştırmacı
M. Settar ÜNAL	(1988-1992)	Yardımcı Araştırmacı
Dr. Yılmaz BOZ	(1992-1996)	Yardımcı Araştırmacı
	(1997-....)	Proje Lideri
Kamil USTA	(1992-1996)	Yardımcı Araştırmacı
İbrahim AYMAN	(1993-1994)	Yardımcı Araştırmacı
	(1994-1996)	Proje Lideri
Dr. Temel ÖZEN	(1997-2002)	Yardımcı Araştırmacı
Tamer UYSAL	(2000-....)	Yardımcı Araştırmacı
Mehmet SAĞLAM	(2000-....)	Yardımcı Araştırmacı
Behiç AKMAN	(2003-2008)	Yardımcı Araştırmacı
Gürkan Güvenç AVCI	(2004-....)	Yardımcı Araştırmacı
A. Semih YAŞASIN	(2006-....)	Yardımcı Araştırmacı
Dr. Arzu GÜNDÜZ	(2008-....)	Yardımcı Araştırmacı
Lerzan ÖZTÜRK	(2008-....)	Yardımcı Araştırmacı
Turgay KIRAN	(2009-....)	Yardımcı Araştırmacı

Kurumumuz Müdürü iken çalışma arkadaşlarıyla böyle bir projeyi planlayıp, liderliğini uzun yıllar yapan Merhum Salih İNAL başta olma üzere proje yılları boyunca görev alan tüm çalışanlardan ahirete irtihal etmiş olanları rahmetle ve saygıyla anarken, emekli olan büyüklerimiz ve halen çalışan arkadaşlarımıza verdikleri özverili çalışmadan dolayı şükranlarımı sunarım. Ayrıca yukarıdaki listede ismi geçmeyen asma çeşit/tipleri yetiştirerek kaybolmasını önleyen ve çeşitlerin toplanmasında her türlü kolaylığı gösteren bağcı vatandaşlarımıza, ülkemizin ilgili Tarım kuruluşları ve Üniversitelerinde katkı veren değerli Yardımcı Eleman, Teknik Eleman, Araştırmacı ve Bilim İnsanlarına teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Bu eserin Türkiye Tarımına, Bağcılara, Tarım Teşkilatımızın değerli çalışanlarına, ilgili Üniversitelerimiz, Genetik Kaynaklarının korunmasına ve dünya biyoçeşitliliğine katkı sağlayacağını temenni ediyorum. Saygılarımla.

Dr. Yılmaz BOZ

Proje Lideri

FOREWORD

Viticulture of Turkey has a long history and an important potential in the world grape production. Anatolia is considered as one of the major motherlands of grapevines and the viticultural practices dating back to thousand years led to formation of wide biodiversity. According to suitable conditions the possibility of growing throughout Turkey provided a wide and rich genetic source of different local varieties. Although some missings in the varieties, genetic sources of Turkey constitute important part of the grapevine genetic sources of the world. Thus the determination, preservation and description and evaluation as a genetic stock is important and the transfer of this source to the next generations continuously will contribute to the viticulture of both the country and the world. We are pleased to see the results of the detailed project of Tekirdağ Viticultural Research Institute dated 1960s.

All vineyards in the villages and provinces were evaluated starting with areas located in the regions where viticulture is widespread. Cuttings were collected from identified vineyards with the cooperation of local agricultural organizations and grafted at National Collection Vineyard established within the Institute. Descriptions were carried out through ampelographic practices in these preserved grape varieties.

Dr. Yılmaz BOZ
Director

The preparation periods of this catalogue is given chronologically below.

1965 Project was started

1965-1969 Inventory was prepared

1970-1971 Soil was prepared and the plantings of the rootstocks started.

1972 Varieties were determined by observations in Tekirdağ and Çanakkale provinces of Marmara Region

1974 Surveys were started and 421 varieties were determined through observations in Aegean, Marmara, Thrace and Western Black Sea Region. 303 of these varieties were transferred to vineyard located in our institute.

1975-1976 108 Varieties in Eastern Black Sea and 193 varieties in Eastern Mediterranean Regions determined.

1977 164 Varieties were determined in Middle Anatolia Region

1979 surveys were started in Southeastern Anatolia Region

1981 977 Varieties were evaluated from all regions and 791 of them were grafted on new rootstocks.

1982 Missing varieties of Tekirdağ and Çanakkale provinces were collected. Ampelographic studies were started with the productive ones.

1983 Grape varieties in Kahramanmaraş, Gaziantep, Adıyaman, Urfa, Mardin, Siirt, Diyarbakır, Kırklareli and Edirne were marked. Ampelographic studies of these varieties were started.

1984 126 local varieties were evaluated in İstanbul, Kocaeli, Çankırı, Yozgat, Sivas, Erzincan, Tunceli, Elazığ, Malatya, Kayseri provinces. Ampelographic studies were started with varieties belonging to Çanakkale and Bilecik provinces.

1985 Ampelographic studies were started with the productive varieties belonging to Çanakkale, Edirne, Kastamonu, Sinop and Sakarya provinces. Missing varieties were collected from Kocaeli.

1986 Vine cuttings were collected from previously marked varieties. Ampelographic studies were started with 55 varieties grown in Ankara, Sakarya, Çanakkale, Manisa and Denizli provinces. Images of these varieties were also taken.

1987 Vine cuttings were taken again from Çankırı, Yozgat Kayseri and Sivas provinces to provide missing varieties. Ampelographic studies were started with 56 varieties grown in Denizli, Muğla and Ankara provinces.

1988 Grafting of vine cuttings collected previous year were finished and these vines were planted to vineyards. Ampelographic studies were started with 73 varieties belonging to Afyon, Kütahya, Muğla and Ankara provinces. 1253 varieties from 58 provinces were determined till the end of this year.

1989 47 missing vine cuttings were supplied from İzmir Menemen Zir. Araş. Ens. Ampelographic studies were started with 84 varieties local to Konya, Çanakkale, Artvin, Rize, Eskişehir and Gümüşhane provinces.

1990 Ampelographic studies with 409 varieties were finished. Ampelographic studies were started with 41 varieties belonging to Antalya, Isparta, Burdur, Ankara and Çanakkale provinces. Ampelography method was accepted in 5. International Viticulture Symposium, Germany. There was a transition from UPOV to OIV.

1991 Ampelographic studies were started with 41 varieties grown in Antalya, Isparta, Burdur, Bolu, Çanakkale and Zonguldak provinces.

1992 Ampelographic characteristics of 43 varieties grown in Antalya, Kocaeli, Kırşehir and Zonguldak provinces were evaluated according to OIV method. Herbariums of previously observed 89 varieties were prepared. Varieties grown in Ankara, Tokat, Erzincan, Kars and Erzurum provinces were determined and vine cuttings were taken. Observations of 534 varieties were finished. 409 varieties were described ampelographically using old methods and 125 were described through OIV.

1993 Ampelographic studies of 49 varieties grown in Antalya, Edirne, Kırklareli, Adana provinces were conducted based on OIV method. Ampelographic studies of 583 varieties were finished.

1994 Ampelographic studies of 29 varieties grown in Adana and Hatay provinces were conducted based on OIV method. Ampelographic studies of 612 varieties were finished.

1995 Ampelographic studies of 43 varieties grown in Adana and Hatay provinces were conducted based on OIV method. Ampelographic studies of 655 varieties were finished.

1996 Ampelographic studies of 857 varieties including 409 UPOV and 448 OIV were finished.

1997 Ampelographic characteristics of 187 varieties grown in Çankırı, Kayseri, Ankara, Sivas, Tokat, Adıyaman, Çanakkale, Denizli, Edirne, Kırşehir, Manisa, Erzincan, Muğla, Tekirdağ, Balıkesir, Yozgat, Çorum, Malatya, Mardin and Bursa provinces were evaluated.

1998-2000 American rootstocks were planted in order to renew the collection vineyard by establishing a new vineyard with 450 varieties. Ampelographic studies with these varieties were continued.

2001 450 Varieties grafted by chip budding were planted to new collection vineyard. Ampelographic studies with these varieties were continued.

2002 398 Varieties were transferred to new collection vineyard. Grafted vines of 174 varieties were produced. Photographing and descriptions were continued.

2003 The total number of transferred varieties including new transferred ones were 859. New grape varieties were detected including 7 in Diyarbakır, 7 in Bitlis, 11 in Van, 7 in Karabük and 4 in Bartın.

2004 Grafted vines were produced from vine cuttings that were detected previous years. Problems in identifications were tried to eliminate.

2005-2006 Grape varieties were identified in Çoruh Valley. Vine cuttings were taken from 60 varieties and vines were produced. Problems encountered during identifications were tried to eliminate.

2007 New vineyard were established to provide missing varieties in collection vineyard.

2008 46 New varieties were identified in Muğla province. Catalogue of Turkish Grapevine Rootstock Genetic Sources were prepared. Paper describing the studies conducted till that year was written. Molecular studies were started in Biotechnology laboratory.

2009-2008 The Establishment of Grapevine Collection Vineyard of Turkey was finished. Data that were collected was examined and paper describing the studies conducted till that year was written. Catalogue of Turkish Grapevine Rootstocks Genetic Sources were prepared to print.

Researchers that work in the project aiming the detection of Grapevine Genetic Sources and their working schedule were given below.

Salih İNAL	(1965-1981)	Project Manager
Yusuf DEMİRBÜKER	(1965-1980)	Assistant Researcher
Ahmet ÇALIŞKAN	(1969-1974)	Assistant Researcher
Cemal BARIŞ	(1969-1981)	Assistant Researcher
	(1982-1991)	Project manager
Hilmi ERYILDIZ	(1970-1993)	Assistant Researcher
Ersan KOCAMAZ	(1972-1981)	Assistant Researcher
Cemil SARIFAKIOĞLU	(1975-1980)	Assistant Researcher
Dr. Seyfi ÖZİŞİK	(1975-1992)	Assistant Researcher
Dr. Erkal GÖKÇAY	(1980-1986)	Assistant Researcher
Hüseyin BAYRAKTAR	(1981-2003)	Assistant Researcher
Özay BÜYÜKTALAŞ	(1982-1991)	Assistant Researcher
	(1992-1993)	Project Manager
Nevin KEBELİ	(1984-1991)	Assistant Researcher
M. Settar ÜNAL	(1988-1992)	Assistant Researcher
Dr. Yılmaz BOZ	(1992-1996)	Assistant Researcher
	(1997-....)	Project Manager

TÜRKİYE ASMA GENETİK KAYNAKLARI

Grapevine Genetic Resources of Turkey

Kamil USTA	(1992-1996)	Assistant Researcher
İbrahim AYMAN	(1993-1994)	Assistant Researcher
	(1994-1996)	Project Manager
Dr. Temel ÖZEN	(1997-2002)	Assistant Researcher
Tamer UYSAL	(2000-....)	Assistant Researcher
Mehmet SAĞLAM	(2000-....)	Assistant Researcher
Behiç AKMAN	(2003-2008)	Assistant Researcher
Gürkan Güvenç AVCI	(2004-....)	Assistant Researcher
A. Semih YAŞASIN	(2006-....)	Assistant Researcher
Dr. Arzu GÜNDÜZ	(2008-....)	Assistant Researcher
Lerzan ÖZTÜRK	(2008-....)	Assistant Researcher
Turgay KIRAN	(2009-....)	Assistant Researcher

I would like to express my gratitude to all of my colleagues who are already working in this project, while remembering the ones including Salih Inal, former director of the station and leader of the project, who had been involved in it but passed away. I also would like to thank to grape growers who helped us during collection and preservation of the varieties. I also thank to all assistants, technical personnel, researchers, and scientists working in related agricultural institutions and universities.

I hope this book will contribute to agriculture, grape producers, members the of agricultural organizations, universities, preservation of genetic sources and world biodiversity.

Sincerely

Dr. Yılmaz BOZ
Project Manager
Director

SAHİBİ

T.C.Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü Adına

Dr. Yılmaz BOZ

Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürü

HAZIRLAYANLAR

Tamer UYSAL

Ziraat Yüksek Mühendisi.

Ahmet Semih YAŞASIN

Ziraat Yüksek Mühendisi

Dr. Arzu GÜNDÜZ

Ziraat Yüksek Mühendisi.

Gürkan Güvenç AVCI

Ziraat Yüksek Mühendisi.

Mehmet SAĞLAM

Ziraat Yüksek Mühendisi

Turgay KIRAN

Ziraat Yüksek Mühendisi

Lerzan ÖZTÜRK

Ziraat Yüksek Mühendisi

TASARIM

Mahmut AYDOĞAN

Eğitim Yayın ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı-Grafiker

Tuğba TEKBAŞ

Eğitim Yayın ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı-Grafiker

İLETİŞİM

Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü

P.K.: 7 59100 MERKEZ - TEKİRDAĞ

Tel: (0282) 261 20 42 - Faks: (0282) 262 40 61

www.bagcilik.gov.tr

© Copyright. Her türlü yayın hakkı Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğüne aittir. Tamamı veya bir bölümü kopyalanamaz veya izinsiz yayınlanamaz.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	3
Sunuş	7
İçindekiler	17
1.Asma Tiplerinin Morfolojik Özellikleri	21
Adana Çeşitleri	00
Adıyaman Çeşitleri	00
Afyon Çeşitleri	00
Amasya Çeşitleri	00
Ankara Çeşitleri	00
Antalya Çeşitleri	00
Artvin Çeşitleri	00
Aydın Çeşitleri	00
Balıkesir Çeşitleri	00
Bilecik Çeşitleri	00
Bolu Çeşitleri	00
Burdur Çeşitleri	00
Bursa Çeşitleri	00
Çanakkale Çeşitleri	00
Çankırı Çeşitleri	00
Çorum Çeşitleri	00
Denizli Çeşitleri	00
Diyarbakır Çeşitleri	00
Edirne Çeşitleri	00
Erzincan Çeşitleri	00
Eskişehir Çeşitleri	00
Gaziantep Çeşitleri	00
Giresun Çeşitleri	00
Gümüşhane Çeşitleri	00
Hatay Çeşitleri	00
Isparta Çeşitleri	00
İçel Çeşitleri	00
İzmir Çeşitleri	00

Kastamonu Çeşitleri	00
Kayseri Çeşitleri	00
Kırklareli Çeşitleri	00
Kırşehir Çeşitleri	00
Kocaeli Çeşitleri	00
Konya Çeşitleri	00
Kütahya Çeşitleri	00
Malatya Çeşitleri	00
Manisa Çeşitleri	00
Kahramanmaraş Çeşitleri	00
Mardin Çeşitleri	00
Muğla Çeşitleri	00
Nevşehir Çeşitleri	00
Ordu Çeşitleri	00
Rize Çeşitleri	00
Sakarya Çeşitleri	00
Samsun Çeşitleri	00
Sinop Çeşitleri	00
Sivas Çeşitleri	00
Tekirdağ Çeşitleri	00
Tokat Çeşitleri	00
Trabzon Çeşitleri	00
Urfa Çeşitleri	00
Uşak Çeşitleri	00
Yozgat Çeşitleri	00
Zonguldak Çeşitleri	00
Plakasız Çeşitler	00
2.Ampelografik Tanımlama	00
3.OIV Kriterlerinin Şekilleri	00
4.Asma Tiplerinin OIV Notasyon Değerleri	00

CONTENTS

Preface	5
Introduction	11
Contents	19
1. Morphological characteristics of vine genotypes	21
Adana Varieties	00
Adıyaman Varieties.....	00
Afyon Varieties	00
Amasya Varieties	00
Ankara Varieties	00
Antalya Varieties	00
Artvin Varieties	00
Aydın Varieties	00
Balıkesir Varieties	00
Bilecik Varieties	00
Bolu Varieties	00
Burdur Varieties	00
Bursa Varieties	00
Çanakkale Varieties	00
Çankırı Varieties	00
Çorum Varieties	00
Denizli Varieties	00
Diyarbakır Varieties	00
Edirne Varieties	00
Erzincan Varieties	00
Eskişehir Varieties	00
Gaziantep Varieties	00
Giresun Varieties	00
Gümüşhane Varieties	00
Hatay Varieties	00
Isparta Varieties	00
İçel Varieties	00
İzmir Varieties	00

Kastamonu Varieties	00
Kayseri Varieties	00
Kırklareli Varieties	00
Kırşehir Varieties	00
Kocaeli Varieties	00
Konya Varieties	00
Kütahya Varieties	00
Malatya Varieties	00
Manisa Varieties	00
Kahramanmaraş Varieties	00
Mardin Varieties	00
Muğla Varieties	00
Nevşehir Varieties	00
Ordu Varieties	00
Rize Varieties	00
Sakarya Varieties	00
Samsun Varieties	00
Sinop Varieties	00
Sivas Varieties	00
Tekirdağ Varieties	00
Tokat Varieties	00
Trabzon Varieties	00
Urfa Varieties	00
Uşak Varieties	00
Yozgat Varieties	00
Zonguldak Varieties	00
Origin unknown varieties	00
2. Ampelographic description	00
3. Figures of OIV criterias	00
4. OIV scale of vine genotypes	00

Asma Tiplerinin Morfolojik Özellikleri

Morphological Characteristics of Vine Genotypes

